

## अनुसूची- २

(दफा ४ तथा अनुसूची-१ को भाग-२ संग सम्बन्धित)



चन्द्रपुर नगरपालिका

## स्थानीय राजपत्र

खण्ड: ६

संख्या: २

मिति: २०७९/१०/२३

भाग-२

चन्द्रपुर नगरपालिका

## आर्थिक सहायता कार्यविधि, २०७९ ।

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति:	२०७९/१०/२२
प्रमाणीकरण मिति:	२०७९/१०/२३

### प्रस्तावना:

लोक कल्याणकारी राज्यको अवधारणा अनुसार आर्थिक रूपले विपन्न, निरपेक्ष गरिबीको रेखामुनी रहेका दीर्घ रोगी, हिंसा पीडित तथा बेचबिखनमा परेका महिला, विपन्न बालबालिका, पूर्ण अशक्त अपाङ्गता र अति अशक्त अपाङ्गता, वेवास्तामा परेका जेष्ठ नागरिकको हित प्राकृतिक प्रकोपजन्य विपद् बाट पीडित व्यक्तिहरुलाई राहत वितरण गर्न कल्याणकारी कार्य सम्बन्धी कानून तयार गरी आर्थिक सहायतालाई प्रभावकारी बनाउन वाञ्छनीय भएकाले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०४ र प्रशासकीय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन, २०७४ को दफा ४ बमोजिम चन्द्रपुर नगरपालिका नगरकार्यपालिकाले यो आर्थिक सहायता कार्यविधि २०७९ बनाई लागु गरेको छ ।

### परिच्छेद – १

#### संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

#### १. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

१. यस कार्यविधिको नाम “ चन्द्रपुर नगरपालिकाको आर्थिक सहायता कार्यविधि २०७९” रहेको छ ।
२. यो कार्यविधि राजपत्रमा प्रकाशित भएको मितिबाट प्रारम्भ हुनेछ ।

#### २. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा:

१. “नगरपालिका” भन्नाले चन्द्रपुर नगरपालिकालाई सम्झनु पर्छ ।
२. “नगर कार्यपालिका” भन्नाले चन्द्रपुर नगरपालिकाको नगरकार्यपालिका सम्झनु पर्छ ।
३. “आर्थिक सहायता पाउन योग्य व्यक्ति” भन्नाले आर्थिक रूपमा विपन्न भएका मुटु, मृगौला, मस्तिष्क, फोक्सो, कलेजो जस्ता शरीरका महत्वपूर्ण अङ्गहरुका रोगी एवम् क्यान्सर पीडित व्यक्तिहरु, पक्षघात, यौन हिंसाबाट पीडित एवम् बेचबिखनमा परेका महिलाहरु, जोखिमपूर्ण श्रममा संलग्न भएको, हराएको वा वेवारिसे अवस्थामा फेला परेको, दुर्घटनामा परेको, बाबु वा आमा कारागार वा हिरासतमा रहेको बेसाहारा बालबालिका, यौन शोषण, यौन दुर्व्यवहार, अभिभावक विहीन बालबालिका, बेसहारा वृद्धवृद्धा तथा विशेष कारणवश बेखर्ची भएका नागरिक,

घर गोठ जलेर क्षति भएका बाढी पहिरो र डुवानबाट पीडित नगरवासी, चट्याङ्ग, आगलागी उल्लिखित व्यहोरा भएका चन्द्रपुर नगरपालिकाका कर्मचारी र जनप्रतिनिधि समेत बुझ्नु पर्दछ ।

४. “प्रमुख” भन्नाले चन्द्रपुर नगरपालिकाका नगरकार्यपालिकाको प्रमुखलाई सम्झनुपर्छ ।
५. “उप-प्रमुख” भन्नाले चन्द्रपुर नगरपालिकाको उप-प्रमुखलाई सम्झनुपर्छ ।
६. “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले चन्द्रपुर नगरपालिकाका कार्यलयको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनुपर्छ ।
७. “वडा अध्यक्ष” भन्नाले आर्थिक सहायता पाउने सम्बन्धित व्यक्ति वा संस्थाकव वडाको वडा अध्यक्ष सम्झनु पर्छ ।
८. “वडा कार्यपालिका” भन्नाले आर्थिक सहायता पाउने सम्बन्धित व्यक्ति वा संस्थाको वडा कार्यपालिका सम्झनु पर्छ ।
९. “कार्यविधि” भन्नाले चन्द्रपुर नगरपालिकाको आर्थिक सहायता कार्यविधि, २०७९ लाई जनाउनेछ ।

## परिच्छेद – २

### आर्थिक सहायता सम्बन्धी मापदण्ड

#### **३. दीर्घ रोगी तथा क्यान्सर पीडितलाई सहायता:**

१. आर्थिक सहायता पाउन योग्य दीर्घ रोगी (मृगौला, मुटु, फोक्सो, कलेजो मस्तिष्क पक्षघात) तथा क्यान्सर पीडित व्यक्तिले आर्थिक सहायता प्राप्त गर्नको लागि आवश्यक कागजात सहित नगरपालिकामा निवेदन दिन सक्ने छन् ।  
स्पष्टीकरण “आवश्यक कागजात भन्नाले आर्थिक रूपले विपन्न भनी सम्बन्धित वडा कार्यालयबाट प्रमाणित कागजात, अस्पतालको रिपोर्ट, नगरपालिकाको स्वास्थ्य संयोजकको सिफारिस लगायतका कागजात बुझ्नु पर्दछ ।”
२. उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त निवेदन माथि आवश्यक छलफल गरी आर्थिक सहायता दिने निर्णय गरेमा बिरामीको अवस्था हेरी रु.५०००/- (पाँच हजार) देखि बढीमा २५०००/- ( पच्चिस हजार) सम्म आर्थिक सहायता दिन सकिनेछ ।

#### **४. हिंसा पीडित तथा मानव बेचबिखनमा परेकालाई सहायता:**

१. यौन हिंसाबाट पीडित एवम् बेचबिखनमा परेका महिला तथा बालबालिकाहरुको तत्काल उद्धार गर्न बढीमा रु. ५०००/- (पाँच हजार) सम्म आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।
२. पीडितलाई न्याय दिलाउन तथा पुनर्स्थापनाको लागि न्यायिक समिति मार्फत पहल गरिनेछ ।

#### **५. आर्थिक रूपले विपन्न र पीडित बालबालिकालाई सहायता:**

१. बेवारिसे अवस्थामा फेला परेका, जबरजस्ती श्रममा संलग्न रहेका, बाबु आमा कारागार वा हिरासतमा रहेका वा कुनै कसुर सँग सम्बन्धित रहेका कारणले बेवारिसे रहेका, यौन शोषण, यौन दुर्व्यवहार, बेचबिखन वा ओसार पसारमा परेका, हिंसा पीडित, बाबु आमा र संरक्षक बिहीन बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, सुस्त श्रवण भएका, एचआईभी एड्सबाट संक्रमित बालबालिका भएमा तत्काल उद्धार गरी पालनपोषणको लागि रु. ५०००/- (पाँच हजार) सम्म आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।
२. उपदफा (१) मा उल्लिखित बालबालिकाको शिक्षादीक्षाको व्यवस्था सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयसँग समन्वय गरी छात्रावृत्ति मार्फत गरिनेछ ।

#### ६. खेलकुद तथा सांस्कृतिक कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धि सहायता:

१. स्थानीय राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको खेलमा सहभागी हुने खेलाडी तथा स्थानीय रुपमा सांस्कृतिक कार्यक्रम आयोजना गर्ने क्लब तथा संघ संस्थालाई तपसिल बमोजिम आर्थिक सहायता उपलब्ध गराइनेछ ।
  - क. स्थानीय स्तरमा संचालन हुने खेलकुद तथा सांस्कृतिक कार्यक्रमको लागि रु.५०००/- (पाँच हजार) देखि बढीमा रु.१००००/- (दश हजार सम्म) ।
  - ख. जिल्ला स्तरमा संचालन हुने खेलकुद तथा सांस्कृतिक कार्यक्रमका लागि स्थानीय स्तरमा संचालन हुने खेलकुद तथा कार्यक्रमको लागि रु.११०००/- (एघार हजार) देखि बढीमा रु.१५०००/- (पन्ध्र हजार सम्म) ।
  - ग. प्रदेश र राष्ट्रीय स्तरमा संचालन हुने खेलकुद तथा कार्यक्रमको लागि रु.१६०००/- (सोह्र हजार) देखि बढीमा रु.२५०००/- (पच्चीस हजार सम्म) ।
  - घ. अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा संचालन हुने खेलकुद तथा कार्यक्रमको लागि कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम आर्थिक सहायता उपलब्ध गराइने छ ।

#### ७. बेवास्तामा परेका ज्येष्ठ नागरिक सहायता:

६० वर्ष उमेर पुगेका परिवारका सदस्यले बेवास्ता गरी भिन्न बसेका विपन्न, रोगी अशक्त ज्येष्ठ नागरिकले आर्थिक सहायताको लागि नगरपालिकामा निवेदन पेश गरेमा र निवेदन मनासिव भएमा देखिएमा रकम रु. २०००/- (दुई हजार) सम्म आर्थिक सहायता दिई पुनर्स्थापनाको लागि आवश्यक पहल गर्न सकिनेछ । तर नगरपालिकाबाट नियमित सामाजिक सुरक्षा भत्ता बुझ्ने नागरिकको हकमा यो सुविधा उपलब्ध गराइने छैन ।

#### ८. विपन्न परिवारलाई मृत्यु संस्कार सहायता:

१. आर्थिक रुपमा विपन्न परिवारमा दुर्घटना वा आत्महत्याको कारण वा औपधि उपचारको क्रममा मृत्यु भई सो को पोष्टमार्टम गर्न नसक्ने परिवारलाई पोष्टमार्टम गर्न, बेवारिसे शव फेला परेमा निजको सदगत गर्न वा व्यवस्थापन गर्न वा अति विपन्नले

सदगत काजक्रिया गर्न प्रमाण खुल्ने कागजात सहित निवेदन पेश हुन आएमा बढीमा रु. २००००/- (वीस हजार) सम्म आर्थिक सहायता दिन सकिनेछ ।

- उपदफा (१) बमोजिम सहायता दिन सिफारिस गर्दा सम्बन्धित वडा कार्यालयले निजको परिवारको नियमित आम्दानीको श्रोत नभएको, कुनै व्यापार व्यवसाय नभएको व्यक्तिलाई सिफारिस गर्नु पर्नेछ ।

उल्लेखित व्यहोराको अवस्था नगरपालिकाका कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरूलाई समेत आइपरेमा निजहरूलाई रकम सहायता दिन सकिनेछ ।

#### ९. संस्थागत सहायता कार्यक्रम:

उल्लेखनीय र सामाजिक क्षेत्रको कार्यमा सहयोग पुऱ्याउन विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने संघ संस्थाहरूलाई कार्यक्रमको सहयोग स्वरुप निवेदन पेश हुन आएमा बढीमा रु. ६०००/- (छ हजार) सम्म आर्थिक सहायता दिन सकिनेछ ।

#### १०. विपद् कार्यमा सहायता:

- बाढी, डुवान, पहिरो, आगलागी, भुकम्प, महामारी लगायतका विपद्बाट प्रभावित आर्थिक रुपमा विपन्न व्यक्तिहरूको दैनिक जीवन निर्वाह एवम् आवास व्यवस्थापनको लागि नगरपालिकामा निवेदन पेश हुन आएमा र सो निवेदन मनासिव देखिएमा राहत स्वरुप तपसिल बमोजिमको आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।

क. प्राकृतिक प्रकोपबाट कुनै व्यक्तिको मृत्यु भएमा निजको नजिकको हकवालालाई काजक्रिया वापत प्रतिव्यक्ति रु. २००००/- (वीस हजार) सम्म ।

ख. प्राकृतिक प्रकोपबाट घरवार भत्किई आशिक वा पूर्ण क्षति भएको अवस्थामा अवस्था हेरी जिविकोपार्जन तथा पुनः स्थापनाका लागि राहत स्वरुप रु. ५०००/- (पाँच हजार) देखि बढीमा ३५०००/- (पैंतीस हजार) सम्म ।

ग. प्राकृतिक प्रकोपमा परी अंगभंग भई आशिक वा पूर्ण अशक्त अपाङ्गता भएको अवस्थामा अवस्था हेरी राहत स्वरुप रु. ५०००/- (पाँच हजार) देखि बढीमा २५०००/- (पच्चीस हजार) सम्म ।

घ. प्राकृतिक प्रकोपबाट बालीनाली आशिक वा पूरै नष्ट भएको अवस्थामा अवस्था हेरी राहत स्वरुप रु. २०००/- (दुई हजार) देखि बढीमा १००००/- (दश हजार) सम्म ।

ङ. प्राकृतिक प्रकोपबाट पशु चौपायाको मृत्यु भएको अवस्थामा अवस्था हेरी जिविकोपार्जन तथा पुनः स्थापनाका लागि राहत स्वरुप २०००/- (दुई हजार) देखि बढीमा १००००/- (दश हजार) सम्म ।

- उपदफा (१) बमोजिमको आर्थिक सहायता प्राप्त गर्नका लागि पीडित व्यक्तिले प्रहरी मुचुल्का, वडा कार्यालयको सिफारिस, नागरिकताको प्रतिलिपि, घटनास्थलको स्पष्ट तस्वीर सहित नगरपालिकाको कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

३. कुनै राजनितिक दलको कार्यक्रमको लागि आर्थिक सहयोग दिदा नगर स्तरीय कार्यक्रम भएमा बढीमा १००००/- (दश हजार), जिल्ला स्तरीय कार्यक्रम भएमा बढीमा रु. १५०००/- (पन्ध्र हजार) प्रदेश स्तरीय कार्यक्रम भएमा बढीमा रु. २००००/- (वीस हजार) र राष्ट्रिय स्तरको कार्यक्रम भएमा बढीमा रु. २५०००/- (पच्चीस हजार) सम्म आर्थिक सहयोग गरिनेछ ।

तर राजनैतिक दलका भातृ संगठनहरुको कार्यक्रम भएमा राजनैतिक दललाई दिइने रकमको बढीमा ५०% सम्म दिन सकिनेछ ।

४. कार्यालयको शुभकामना प्रकाशन गरे वापत पत्रपत्रिका तथा सञ्चार माध्यमलाई रु. २०००/- (दुई हजार) देखि रु. ५०००/- (पाँच हजार) सम्म भुक्तानी दिन सकिनेछ ।

#### ११. आर्थिक सहायता तथा उपचार सहयोगको लागि बजेटको व्यवस्था:

१. यस कार्यविधि बमोजिम आर्थिक सहायता दिन, उद्धार तथा पुनः स्थापना गर्ने प्रयोजनका लागि आर्थिक सहायता शीर्षक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।

२. दफा (१) अनुसारको आर्थिक सहायता भुक्तानी गर्दा निम्न बमोजिम भुक्तानी हुनेछः

क. वडामा विनियोजन भएको वडा सिलिङमा वडा अध्यक्षले रु. ५०००/- (पाँच हजार) र सो भन्दा बढी दिनुपरेमा वडा समितिको नर्णयबाट ।

ख. नगरमा विनियोजन भएको बजेटबाट नगर उपप्रमुखले रु. १००००। (दश हजार) नगर प्रमुख बाट रु. १५०००। (पन्ध्र हजार) र सो भन्दा बढी आर्थिक सहायता दिनु परेमा नगर कार्यपालिकाको निर्णयबाट ।

#### १२. आर्थिक सहायता सम्बन्धी विशेष व्यवस्था:

क. नगरको सामाजिक, आर्थिक, राजनीतिक, साहित्यिक, सांस्कृतिक, कला, विज्ञान, स्वास्थ्य, शैक्षिक, पूर्वाधार विकास जस्ता विषयमा उल्लेख्य योगदान दिने व्यक्तिलाई निजको पारिवारिक अवस्था नाजुक भएको भन्ने देखिएमा यसै कार्यविधि मा व्यवस्था भए बमोजिम एक पटकका लागि मात्र बढीमा रु. २५०००/- (पच्चीस हजार) सम्म आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउन सकिने छ ।

ख. नगरपालिकाको कार्यालयको काममा वा कार्यालयको काममा आउँदा वा फर्कदा कुनै जन प्रतिनिधि वा कर्मचारी आकस्मिक रुपमा दुर्घटना परेर घाइते भएमा, विरामी भएमा निज वा निजको नजिकको हकवालालाई बढीमा रु. २५०००/- (पच्चीस हजार) र मृत्यु भएमा निजको हकवालालाई बढीमा रु. ५०००००/- (पाँच लाख) रुपैयाँ सम्म आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।

ग. यसमा लेखिएका कुराहरुमा वडा अध्यक्ष, वडा कार्यपालिका, उप-प्रमुख, प्रमुख र नगर कार्यपालिकाले दोहोरो पर्ने गरी आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउन पाइने छैन ।

घ. दैवी प्रकोपमा परेका व्यक्ति वा परिवारलाई कुनै जिन्सी सामग्री उपलब्ध गराइएको रहेछ भने सो जिन्सी बराबरको रकम कट्टी गरेर मात्र आर्थिक सहायता उपलब्ध गराइने छ ।

ड. यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुन सुकै कुरा लेखिएको भएता पनि नगर कार्यपालिकाको निर्णयबाट थप आर्थिक सहायता रकम दिन सक्नेछ ।

च. आर्थिक सहायता सम्बन्धी काम गर्न दैवी प्रकोप हेर्ने शाखाको कर्मचारीले स्वतः यसको समेत काम गर्नेछ ।

### १३. कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था:

संस्थागत, सामुदायिक तथा अन्य निकायलाई कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि स्वीकृत बजेटको अधीनमा रही निम्न बमोजिमको कार्यक्रम दिन सकिनेछ ।

क. वडालाई छट्याइएको बजेट सिलिडबाट वडा अध्यक्षले रु. १०००००/- (एक लाख) र सो भन्दा बढी भएमा वडा समितिको निर्णयबाट ।

ख. नगरपालिकाको स्वीकृत बजेट सिलिडबाट उप-प्रमुखले रु. २०००००/- (दुई लाख), नगरप्रमुखले रु. ३०००००/- (तिन लाख) र सो भन्दा बढी भएमा नगर कार्यपालिकाको निर्णयबाट ।

ग. संस्थागत, सामुदायिक तथा अन्य निकायलाई कार्यक्रम सञ्चालन गर्न दिइने बजेट उपभोक्ता समितिले गर्न पाउने हद भन्दा बढी हुने छैन र कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा कम्तिमा २०% रकम अनिवार्य रूपमा लागत/जन सहभागिता गर्नु पर्नेछ ।

### १४. अधिकार प्रत्यायोजन गर्न सकिने:

यस कार्यविधि अनुसार आर्थिक सहायता सम्बन्धि निर्णयको आफ्नो अधिकार वडा समिति र नगर कार्यपालिकाले नगर उप-प्रमुख र प्रमुखलाई दिन सक्नेछ । तर दफा १२ बमोजिमको अधिकार प्रत्यायोजन हुने छैन ।

### १५. पटक-पटक आर्थिक सहायता दिन नपाइने:

यस कार्यविधि बमोजिम प्रदान गरिने आर्थिक सहायता एकै व्यक्तिलाई एकै प्रकृतिको घटनामा एक आर्थिक वर्षमा एक पटक मात्र उपलब्ध गराइनेछ ।

## परिच्छेद – ३

### विविध

### १६. पारदर्शिता र जवाफदेहिता:

बजेटबाट प्रदान गरिएको आर्थिक सहायता रकमको खर्चको विवरण चौमासिक रूपमा सार्वजनिक गरिनेछ । साथै कार्यालयको वेवसाइडबाट समेत उल्लिखित व्यहोरा जानकारी गराइनेछ । सम्बन्धित सरकारवालाहरूबाट कुनै जिज्ञासा तथा जानकारी माग भएमा नगरपालिकाबाट आवश्यक विवरण उपलब्ध गराइनेछ ।

### १७. निवेदन दिनु पर्ने:

दफा ३ देखि दफा ९ सम्म उल्लिखित क्षेत्रमा आर्थिक सहायता पाउन अनुसूची १ बमोजिमको ढाँचामा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

#### १८. संशोधन तथा परिमार्जन:

यस कार्यविधिलाई व्यवस्थित बनाउन आवश्यकता बमोजिम नगर कार्यपालिकाबाट संशोधन तथा परिमार्जन गराउन सकिनेछ ।

#### १९. बचाउ तथा खारेजी:

यस कार्यविधमा व्यवस्था भएका कार्यहरूका हकमा यसै अनुसार र अन्य प्रचलित कानूनसँग बाझिएको हकमा बाझिएको हदसम्म अमान्य हुनेछ । साथै नगर कार्यपालिकाबाट यस आ. व. सम्ममा भएका आर्थिक सहयोग सम्बन्धी निर्णयहरू यसै कार्यविधि अनुसार भएको मानिनेछ ।



**अनुसूची -१**  
**दफा १३ सँग सम्बन्धित**  
**निवेदनको ढाँचा**

मिति:-

श्रीमान् नगर प्रमुखज्यू,  
चन्द्रपुर नगरपालिका,  
नगरकार्यपालिकाको कार्यालय, चन्द्रनिगाहपुर रौतहट ।

**विषय: आर्थिक सहायता उपलब्ध गराइदिनु हुन ।**

प्रस्तुत विषयमा म/हामी ..... रोगले ग्रसित भई समस्यामा परी  
..... गर्नु पर्ने व्यहोरा अवगत गराउँदछु/छौं । उपचार र  
..... को लागि म र मेरो परिवारको आर्थिक अवस्था नाजुक भएकाले सोको लागि तहाँ  
कार्यालयको नियमानुसारको आर्थिक सहायता उपलब्ध गराइदिनु हुन तपिसलका कागजात यसैसाथ संलग्न गरी पेश गर्दछु / छौं ।

**तपसिल**

१. आर्थिक रूपले विपन्न सिफारिस तथा प्रमाणित प्रतिलिपि
२. नागरिकता/ जन्मदर्ता/ विवाहदर्ताको प्रतिलिपि
३. अस्पतालको वा सम्बन्धित निकायको रिपोर्ट
४. वडा अध्यक्ष/स्वास्थ्य संयोजक / सम्बन्धित निकायको जिम्मेवार पदाधिकारीको सिफारिस

**निवेदक**

नाम:

वतन:

दस्तखत:

आज्ञाले,

नामः हरिलाल पुरी  
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत